

Vol 30
Nru 164
April - Ġunju 2009

LART

Imqaddsa

RIVISTA BIBLIKA

L-ART IMQADDSA

Rivista Biblika
li toħroġ kull tliet xhur
mill-Kummissarjat ta' l-Art
Imqaddsa tal-Provinċja
Frangiskana Maltija

EDITUR:

P. Twanny Chircop OFM
Kummissarju ta'
l-Art Imqaddsa

GRAFIKA:

P. Joseph Magro OFM

BORD EDITORJAL:

P. Marcello Ghirlando OFM
P. Noel Muscat OFM
Mr. Louis Casha

DISTRIBUZZJONI:

Fra Lorrie Zerafa OFM

ABBONAMENT:

€ 7 fis-sena
€12 jew aktar Sostenitur

Kummissarjat ta'
l-Art Imqaddsa
8, Triq Santa Luċija,
Valletta, VLT 1188
Malta.

Tel: 21 242254

Fax: 21 252031

STAMPAT:

Best Print Co. Ltd.

Il-Materjal kollu li
jidher f'din ir-Rivista huwa
Copyright © tal-Kummissar-
sarjat ta' l-Art Imqaddsa u
l-Edizzjoni TAU, 2009

comalt@ofm.org.mt

www.ofm.org.mt

Werrej

5

28

33

38

- 5 L-Usurpazzjoni tal-Griegi Ortodossi
-
- 13 Pawlu ta' Tarsu (5)
-
- 28 Pawlu: Martri fil-Ħajja u fil-Mewt
-
- 33 It-Tnax il-Appostlu magħzula
-
- 38 Il-Ħaruf tal-Għid u San Pawl
-
- 42 In-Nawfragju ta' San Pawl
-
- 46 Il-Misterju tat-Trinita (3)
-

43

L-ART

IMQADDSA MAL-

FRANĠISKANI.

GĦALFEJN?

Nghixu fi żmien li fih il-maġġoranza tal-Maltin u Għawdxin jivjaġġaw. Dan hu sinjal ta' progress ekonomiku u ta' kapacità li nifthu l-orizzonti tagħna għad-dinja globali li fiha nghixu. Nghixu fi żmien li fih hemm kompetizzjoni ġusta u tajba, li fiha jirbah min joffri l-aħjar prodott. Dawn l-elementi mhumiex biss preżenti fil-qasam politiku, soċjali u ekonomiku ta' pajjiżna, imma daħlu wkoll fil-qasam reliġjuż.

Illum il-ġurnata diversi operatori ta' l-ivjaġġar skoprew il-vantaġġi ta' dak li qiegħed jissejjaħ "turizmu reliġjuż". Postijiet bħal: Lourdes, Ruma, Assisi, Medjugorje, saru ċentri li fihom imorru eluf ta' insara għal skopijiet reliġjużi, imma wkoll bi skop li jżuru postijiet sbieħ u turistiċi marbutin magħhom. It-turizmu reliġjuż huwa industrija li tista' tħalli qligħ lil min ihaddimha. Pajjiżna stess hu rreklammat bħala ċentru għal turizmu reliġjuż, l-aktar matul din is-sena li fiha qegħdin niċċelebraw l-2000 sena mit-twelid ta' San Pawl.

Wiehed mill-postijiet li jiġbed fih eluf ta' insara hu l-Art Imqaddsa. B'xorti tajba, l-attrazzjoni lejn l-Art ta' Ġesù ma tonqosx fost l-insara, ukoll jekk is-sitwazzjoni politika fil-Lvant Nofsani ma tkunx dejjem waħda ta' paċi.

Fl-Art Imqaddsa aħna l-Patrijiet Frangiskani ilna nghixu stabilment mill-1229, u b'mod ufficjali bħala Kustodji tal-Postijiet Qaddisa mill-1342. Konna aħna li rgajna bnejna mill-ġdid is-santwarji mgarrfin wara t-tmiem tal-ħakma tal-Kruċjati. Konna aħna li bnejna mill-ġdid komunità nistranija Kattolika. Konna aħna li lqajna eluf ta' pellegrini u waqqafnielhom l-ewwel "Casa Nova" jew ospizji maġenb is-Santwarji, biex isibu fihom kenn u jkunu jistgħu jżuru s-Santwarji tal-

L-Art Imqaddsa
Mal-Frangiskani.
Għalfejn?

Fidwa bla xkiel. Konna ahna li waqqafna Kummissarjati ta' l-Art Imqaddsa, fosthom f'Malta (1636) biex inheggu lill-insara biex jigu magħna l-Art Imqaddsa fuq pellegrinaġġi ta' fidi.

Illum il-gurnata l-folja inqalbet. Ma għadniex waħedna. Għall-grazzja ta' Alla l-Art Imqaddsa tilqa' fiha eluf ta' insara li mhux possibbli li kollha jigu magħna l-Frangiskani. Imma hemm differenza. Għaliex ahna l-Frangiskani norganizzaw pellegrinaġġi. Ahna ma nagħmlux "turizmu religjuż". Forsi xi hadd jistaqsi: hemm differenza bejn pellegrinaġġi u turizmu religjuż?

Il-pellegrinaġġ hu esperjenza ta' fidi li fih skop wiehed, jġigferi li jgħib lin-nisrani f'kuntatt dirett mal-persuna ta' Kristu fil-Postijiet Qaddisa li fihom għex. It-turizmu religjuż hu esperjenza religjuża li tinkludi fiha mument ta' fidi u talb, imma li għandha wkoll skopijiet oħrajn leġittimi, inkluż il-qliġ ekonomiku għal min jorganizzaha.

Meta intom pellegrini tigu l-Art Imqaddsa magħna l-Frangiskani tafu li qegħdin tigu fuq pellegrinaġġ u mhux fuq vjaġġ turistiku, avolja ta' natura religjuża. Meta tigu magħna l-Art Imqaddsa tafu

li ahna l-Frangiskani ahna l-uniċi li nghixu b'mod stabbli hawnhekk, u li għalhekk l-esperjenza tagħna u l-kliem li nghidu herġin minn qalb li thobb l-Art Imqaddsa, li taf l-Art Imqaddsa, li tifhem l-Art Imqaddsa, li għandha għarfien Bibliku dwar l-Art Imqaddsa li mhux possibbli li wiehed ikollu jekk ma jghixx hawnhekk. Meta tigu magħna l-Art Imqaddsa tafu li ahna l-Patrijiet Frangiskani norganizzaw pellegrinaġġi lejn l-Art Imqaddsa fuq bazi ta' apostolat u ministeru pastorali, u li għalhekk il-qliġ ekonomiku hu l-ahħar haġa li tgħaddilna minn rasna. Ix-xogħol tagħna hu kollu volontarju u magħmul biss għal skop qaddis. Tafu, għax rajtu b'għajnejkom, li ahna ma rridu l-ebda hlas hlief l-imhabba tagħkom lejn l-Art Imqaddsa, u li l-hlas li nitolbu għall-organizzazzjoni ta' pellegrinaġġ hu biss dak mitlub mill-ispejjez komplessivi li jsiru, u li qatt ma nagħtu cifri approssimattivi imma bis-sincerità nitolbukom dak li hu strettament neċessarju biex tigu l-Art Imqaddsa. Tafu li ahna kapaċi nurukom il-Postijiet Qaddisa u ngħinukom titolbu fihom fl-ahħar hinijiet u okkażjonijiet, li dejjem aktar isiru prezzjużi quddiem l-eluf

ta' pellegrini li johonqu dawn is-Santwarji.

Din hi d-differenza bejn il-pellegrinaġġ lejn l-Art Imqaddsa li jsir mill-Frangiskani u kull tip ta' vjaġġ ieħor ta' natura religjuża, imma wkoll turistika, li legalment jista' jġi organizzat minn aġenziji ta' l-ivjaġġar.

Nota ta' l-ahħar. Forsi ftit jafu x'inhuma l-ligijiet ta' l-Istat ta' Israel dwar min għandu dritt jiggwida pellegrini insara fl-Art Imqaddsa. Huma ligijiet stretti u serji. Min imur kontribom ikun qiegħed jieħu riskji kbar għalih innifsu u għan-nies li jgħib miegħu. Forsi l-preżenza tal-Frangiskani waqt pellegrinaġġ tista' sserrah l-imhuh ta' pellegrini li jafu li jigu biex jisimgħu messaġġ nisrani minn sacerdot jew religjuż li jghix l-Art Imqaddsa bħala missjunarju Frangiskan, u li mhux sempliċi gwida taturisti li moħħu biss li jieħu kommissjonijiet mill-ħwienet tas-sovenirs.

Il-kompetizzjoni hi tajba u ta' min jinkuraġġiha. Imma min hu intelligenti jaf li l-kwalità tal-prodott ma tiddependix minn kemm hu rħis, imma minn kemm hu tassew utli u jtul fiz-żmien. Min ġie mal-Frangiskani fl-Art Imqaddsa jaf x'inhu din id-differenza.